

Oświadczenie złożone przez senatora Eryka Smulewicza na 77. posiedzeniu Senatu w dniu 26 maja 2011 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego oraz do ministra spraw wewnętrznych i administracji Jerzego Millera

Szanowni Państwo!

W większych miastach w Polsce wyznacza się strefy płatnego parkowania. Opłaty za parkowanie stanowią ważny dochód samorządów. Brak uiszczenia opłaty za parkowanie powoduje obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej w wysokości 50 zł. Straże miejskie, chcąc wymóc na kierowcach uiszczenie opłat za parkowanie i opłat dodatkowych, stosują wobec kierowców, którzy prawidłowo i zgodnie z prawem zaparkowali pojazdy, lecz nie uiszcili opłaty za parking, blokady na koła. Jako podstawa prawna nałożenia blokady najczęściej powoływane są przepisy art. 12 ust. 1 pkt 6 ustawy o strażach gminnych i art. 130a ust. 8 i ust. 9 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Przepisy te stanowią, że urządzenie blokujące koło może zostać założone w sytuacji, gdy pojazd został pozostawiony w miejscu, gdzie jest to zabronione. Ponadto osoby, które pozostawiły pojazd w miejscu, gdzie jest to dozwolone, i w sposób zgodny z prawem, lecz nie uiszcili opłat za parkowanie, karane są mandatem. Straże miejskie przyjmują, że nieuiszczenie opłaty za parkowanie stanowi wykroczenie zdefiniowane w art. 92 §1 kodeksu wykroczeń, to znaczy niezastosowanie się do znaku drogowego. W tym wypadku byłby to znak D-44 oznaczający strefę płatnego parkowania.

W doktrynie prawa jest kontrowersyjne, czy znak D-44 jest znakiem ustanawiającym normę, to znaczy określającym zachowanie powinno, czy wyłącznie znakiem informacyjnym. Bardziej przekonujące jest stanowisko, że jest on znakiem informacyjnym, gdyż strefa płatnego parkowania ustanawiana jest w drodze aktu prawa miejscowego, to jest uchwały rady gminy. Akt prawa miejscowego ma moc powszechnie obowiązującą na terenie właściwości organu, który go wydał, mówi o tym art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, i jako taki nie potrzebuje konkretyzacji w formie znaku, szczególnie wobec domniemania powszechnej znajomości prawa. Jest więc wątpliwe, czy parkowanie bez uiszczenia opłaty jest „pozostawieniem pojazdu w miejscu zabronionym”. Ponadto kierowca jest podwójnie karany za to samo: oprócz sankcji w postaci opłaty dodatkowej karany jest mandatem karnym. Podnosi się, że narusza to art. 2 Konstytucji RP, zasadę państwa prawnego.

W tym kontekście proszę o wyjaśnienie następujących kwestii.

Czy znak D-44 jest znakiem normatywnym, to znaczy czy ustanawia zachowanie powinno?

Czy brak uiszczenia opłaty za parkowanie w sytuacji pozostawienia pojazdu w strefie płatnego parkowania jest tożsamy z pozostawieniem pojazdu w miejscu zabronionym?

Czy pozostawienie pojazdu w strefie płatnego parkowania bez uiszczenia opłaty za parkowanie stanowi wykroczenie określone w art. 92 ust. 1 k.w. lub w jakimkolwiek innym przepisie?

Czy zasadne są działania straży miejskich i ewentualnie policji w postaci zakładania urządzeń blokujących koła na pojazdy pozostawione w strefie płatnego parkowania, za które nie uiszczone opłaty, i nakładania mandatów karnych na kierowców, którzy nie uiszcili opłaty za parkowanie?

Z poważaniem
Eryk Smulewicz